

Věc:

Návrh usnesení k bezpečnostním aspektům územní celistvosti spojenců v NATO (Grónsko/Dánské království)

Předkládá: PhDr. Ivan Bartoš, Ph.D. Datum: 20. ledna 2026

NÁVRH USNESENÍ**Výboru pro obranu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.**

Výbor pro obranu:

I. Bere na vědomí rostoucí strategický a bezpečnostní význam arktické oblasti a Grónska pro obranschopnost Severoatlantické aliance (NATO) i pro energetickou bezpečnost Evropy;

II. Konstatuje, že základním pilířem kolektivní obrany a bezpečnosti České republiky je stabilita mezinárodního práva, respekt k suverenitě států a právo národů na sebeurčení;

III. Odmítá jakékoli snahy o pojmání územní celistvosti spoleneckých států jako předmětu obchodních transakcí. Takový přístup podkopává vzájemnou důvěru mezi spojenci v NATO a narušuje principy, na kterých stojí bezpečnostní architektura demokratického světa;

IV. Vyjadřuje podporu spojenci v rámci NATO, Dánskému království, a autonomní vládě Grónska v jejich odmítavém postoji k návrhům na prodej tohoto území;

V. Vyzývá vládu České republiky, aby při jednáních v rámci Severoatlantické aliance a Evropské unie aktivně hájila princip územní celistvosti spojenců a odmítla zavádění transakční logiky do vztahů mezi suverénními státy, neboť takový precedent by mohl v budoucnu přímo ohrozit i bezpečnostní zájmy České republiky.

ODŮVODNĚNÍ (Důvodová zpráva předkladatele)

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

v souvislosti s opakovanými mediálními i politickými prohlášeními ze strany administrativy USA o zájmu „odkoupit“ Grónsko, považuji za nutné, aby Výbor pro obranu zaujal jasné stanovisko. Nejde o pouhou kuriozitu, ale o věc s vážnými bezpečnostními dopady.

Soudržnost NATO: Síla Aliance nestojí jen na počtu tanků, ale na důvěře. Pokud začne jeden člen NATO (velmoc) vyvíjet nátlak na jiného člena (menší stát) s cílem získat jeho území výměnou za peníze, mění se Aliance z bezpečnostního společenství na tržiště. To je pro Českou republiku, jakožto středně velký stát, extrémně nebezpečný precedent.

Strategický význam Arktidy: Grónsko je klíčové pro kontrolu severního Atlantiku a včasné varování (základna Thule). Jakákoliv politická destabilizace tohoto území nebo narušení vztahů mezi Dánskem, Grónskem a USA nahrává strategickým soupeřům, jako je Rusko nebo Čína, kteří v Arktidě agresivně posilují své pozice.

Princip suverenity: Grónsko není prázdné území, má svou samosprávu a obyvatele s právem na sebeurčení. Jako Piráti dlouhodobě hájíme lidská práva a mezinárodní pořádek založený na pravidlech, nikoliv na právu silnějšího (nebo bohatšího).

Tímto usnesením nevstupujeme do vnitřní politiky USA, ale definujeme červené linie pro bezpečnostní zájmy České republiky a našich spojenců v Evropě.

Ivan Bartoš